

İQTİSADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Sumqayıt bu gün Cənubi Qafqazda Bakıdan sonra ikinci böyük sənaye şəhəridir

Prezident İlham Əliyev Sumqayıt şəhərinə səfəri çərçivəsində Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında olub, burada görülən işlərlə tanış olub, yeni müəssisələrin təmələqoyma və açılış mərasimlərində iştirak edib.

Bu layihə Prezident İlham Əliyevin 2011-ci il 21 dekabr tarixli Fərmanına uyğun olaraq həyata keçirilib. Fərmana əsasən Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı və İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində parkın idarəedici təşkilatı olan "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti yaradılıb. Hazırda Parkda istehsalat və tikintidə 5700 nəfərdən çox işçi çalışır.

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev dövlətimizin başçısına burada görülən işlərlə bağlı məlumat verərək bildirdi ki, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ümumi ərazisi 505,6 hektardır. Rezidentlərin qeydiyyatı "bir pəncərə" sistemi ilə həyata keçirilir. Artıq 15 müəssisəyə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti statusu verilib. 2013-cü ildən fəaliyyətə başlayan "Azertexnolayn" MMC Türkiyə, Almaniya və Çin texnologiyası əsasında polad və polietilen borular, mexaniki və hidrotexniki avadanlıqlar istehsal edilir. Parkın rezidentlərindən biri olan "STP" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti müxtəlif istehsalat sahələri üzrə ixtisaslaşmış zavodlar kompleksidir. "SOCAR Polymer" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin illik istehsal gücü 180 min ton polipropilen və 120 min ton yüksək sıxlıqlı polietilen təşkil edəcək. Bu, son 40 ildə öz növünə və miqyasına görə Azərbaycanın neft-kimyə sənayesində həyata keçirilən ən böyük layihələrdən biridir.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidentləri arasında "Alco Lubricant Company" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti də var. Bu gündən fəaliyyətə başlayan müəssisədə il ərzində avtomobil, hava və dəniz nəqliyyatında, kənd təsərrüfatı, sənaye və energetika sahələrində istifadə olunan 30 min ton müxtəlif növ yüksək keyfiyyətli sürtkü yağlarının istehsalı nəzərdə tutulub. Almaniya texnologiyası əsasında yaradılan müəssisədə 100 nəfər daimi iş yeri ilə təmin olunacaq. "MST Engineering Services" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə ABŞ-in Parker texnologiyası

əsasında ildə 30 min ədəd yüksək təzyiqlə davamlı xortum və fitinq istehsalı nəzərdə tutulub. "Bakı Əlvan Metallar və Ferroarın-filə Zavodu" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti İtaliya texnologiyası əsasında yaradılacaq. Burada istehsal olunacaq məhsullar daxili bazarın tələbatını tam ödəməklə yanaşı, xarici bazarlara da ixrac ediləcək. Silisium və Kalsium İstehsalat Müəssisəsində ildə 5 min ton tikinti qatqıları istehsal olunacaq. "Azerbaijan Fibro Cement" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə ildə 6 milyon kvadratmetr fibro-sement lövhələr istehsal ediləcək. "Tabaterra" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin bütün fabrikində ildə 7 milyard ədəd siqaret istehsalı nəzərdə tutulub.

SOCAR karbamid zavodunda ildə 650-660 min ton azot gübrəsi istehsal ediləcək. Hazırda layihə üzrə tikinti-quraşdırma işləri davam etdirilir və bu işlərə 1800 nəfər cəlb edilib. Bu, Sənaye Parkında həyata keçirilən ən iri investisiya layihəsidir.

Bildirilib ki, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 67 MvT gücündə 110/35/6,3 kV-luq yarımstansiyanın inşası da başa çatdırılıb. Yarımstansiyanı qidalandırmaq üçün 500 Mva gücündə olan Sumqayıt Elektrik Stansiyasından 110 kV-luq ikidövrəli kabel hava xətti çəkilib, müasir tələblərə cavab verən avadanlıqlar, o cümlədən yerli "ATEF" MMC tərəfindən istehsal olunan 80 Mva-lıq 2 güc transformatoru quraşdırılıb. Parkın kabel şəbəkəsi də "STP" MMC-dən alınmaqla bütünlükdə yerli məhsullar hesabına təmin edilib. Mərkəzləşdirilmiş SCADA sisteminə qoşulan yarımstansiyanın yaradılmasından əsas məqsəd Sənaye Parkındakı müəssisələrin fasiləsiz və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təmin etməkdir.

Sonra Prezident İlham Əliyev parkın ərazisində "AzerFloat" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin termoformasiya metodu ilə şüşə istehsalı zavodunun təməlini qoymuşdur. Məlumat verilmişdir ki, "AzerFloat" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Almaniyanın bu sahədə böyük təcrübəsi olan şirkətinin texnologiyası əsasında yaradılacaq. Müəssisədə il ərzində termoformasiya metodu ilə 8 milyon kvadratmetr şüşə istehsal olunacaq. Yeni müəssisədə 180 nəfər işlə təmin olunacaq.

Dövlətimizin başçısı Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının ərazisində "Azərxaç" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yunayrici-boyaq fabrikinin də təməlini qoymuşdur. Daha sonra Prezident İlham Əliyev Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "Gilan Sənaye Qrupu"na daxil olan "Aqrokimya Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin pestisidlər istehsalı zavodunun birinci mərhələsinin açılışında iştirak etmişdir. Ümumi ərazisi 18,3 hektar olan zavodun istehsal sahəsi 21,4 min kvadratmetrdir. Kompleks 5 istehsal, 4 qablaşdırma, 5 məhsul və xammalsaxlama bölmələrindən ibarətdir. Müəssisənin birinci mərhələsinin illik istehsal gücü 10 min tondur, ikinci mərhələdə istehsalın həcmi 20 min tona çatdırmaq nəzərdə tutulub. Bu müəssisənin yaradılmasına İqtisadiyyat Nazirliyinin SKMF tərəfindən 9,5 milyon manat güzəştli kredit verilib. Zavod İtaliya və Türkiyənin aparıcı şirkətlərinin ən son texnologiyalarından istifadə olunmaqla qurulub. İstehsalda gələcəkdə yerli xammaldan daha çox istifadə edilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edilmişdir ki, hazırda ölkənin pestisidlərə olan tələbatı 9,1 min ton təşkil edir. Bununla yanaşı, 182 min hektar ərazidə yaradılmaqda olan aqroparkların, 463 hektar sahədə istixana təsərrüfatlarının və əlavə 36 min hektarda əkilməsi nəzərdə tutulan şəkər çuğunduru sahələrinin pestisidlərə olan tələbatı 681 ton proqnozlaşdırılır. Beləliklə, ölkənin pestisidlərə olan ümumi tələbatı 9,8 min ton təşkil edəcək.

Sonra Prezident İlham Əliyev Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidenti - "STDC" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin layihəsi olan məlumatların emalı, qeydə alınması və ötürülməsi mərkəzinin - Data Mərkəzinin açılışında iştirak etmişdir.

"Azərnerji" ASC-nin prezidenti Etibar Pirverdiyev dövlətimizin başçısına mərkəz barədə məlumat verərək bildirmişdir ki, ümumi investisiya dəyəri 60 milyon ABŞ dolları olan Data Mərkəzdə yüksək gücə malik texnoloji hesablama, kommunikasiya və təhlükəsizlik avadanlıqlarından istifadə edilib. Prezident İlham Əliyev Data Mərkəzi işə salmışdır.

(davamı 2-ci səhifədə)

Həştərxan vilayəti ilə Azərbaycan arasında əlaqələr möhkəmlənir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 19-da Rusiya Federasiyasının Həştərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. Görüşdə Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında ikitərəfli münasibətlərin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi qeyd olunub, Rusiya Federasiyasının ayrı-ayrı regionları, o cümlədən Həştərxan vilayəti ilə əməkdaşlığın əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsi işinə töhfə verdiyi bildirilmişdir.

Həştərxanda Azərbaycan Biznes Mərkəzinin inşa olunduğunu deyən qubernator Aleksandr Jilkin bildirmişdir ki, bu biznes mərkəzi vilayətdə logistik qovşağın yaradılmasına xidmət edəcək. Aleksandr Jilkin Həştərxanda görülən işlərə verdikləri dəstəyə görə Azərbaycan Prezidentinə, Heydər Əliyev Fonduna, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Fondun Prezidenti Mehriban Əliyevaya, Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya xüsusi təşəkkürünü ifadə etmişdir. Azərbaycan ilə Rusiya arasında tərəfdaşlıq münasibətlərinin, xüsusən ticari, iqtisadi və regional əməkdaşlığın genişləndirilməsi

şində Həştərxan vilayətinin rolunu vurğulayan Prezident İlham Əliyev bununla bağlı qubernator Aleksandr Jilkinə təşəkkürünü bildirmişdir.

Görüşdə 2018-ci ildə Həştərxan vilayəti tərəfindən Xəzər dənizində səyahət gəmilərinin buraxılması və bunun Xəzər hövzəsi ölkələri arasında turizmin inkişafına töhfə verəcəyi qeyd olundu, Həştərxan vilayəti ilə Azərbaycan arasında nəqliyyat-logistika əlaqələrinin genişləndirilməsi, Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının vilayət vasitəsilə Rusiya bazarlarına çıxarılması sahəsində birgə tədbirlər haqqında danışılmışdır.

Söhbət zamanı bu gün Bakıda keçiriləcək Həştərxan Biznes Mərkəzinin təmələqoyma mərasiminin önəmi vurğulandı, turizm, səhiyyə, kənd təsərrüfatı, təhsil, texnologiya sahələrində əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılmışdır. Dekabrın 19-da Bakıda Həştərxan Biznes Mərkəzinin təməli qoyulub. Həştərxan Biznes Mərkəzinin ümumi sahəsi beş min kvadratmetrdən çox olacaq. Beş mərtəbədən ibarət olacaq bu çoxfunksiyalı binada sərği-ticarət, konfrans, fitnes zalları fəaliyyət göstərəcək, ofis otaqları, mini otel yaradılacaq.

Bioloji Təbabət xəstəliyi deyil, xəstəni müalicə edir!

Niyə məhz Bioloji Təbabət ?

Bioloji Təbabət öz müalicə prinsipini xəstə orqanizmin biotənzimləyici imkanlarını səfərbər etməklə, süni-kimyəvi vasitələrdən istifadə etmədən xüsusi üsullar üzərində qurmuşdur.

DIAGNOSTİKA

- ☑ Qaranlıq sahəli mikroskopiya
- ☑ Rentgen
- ☑ USM
- ☑ Rəngli-doppler
- ☑ Endoskopiya
- ☑ EKQ (elektrokardiografiya)
- ☑ Exo-KQ
- ☑ EEQ (elektroensefaloqrafiya)
- ☑ Densitometriya
- ☑ KT (kompüter tomoqramma)
- ☑ Elektromiografiya
- ☑ BRT (biorezonans terapiya)

TERAPİYA

- ☑ Allergologiya
- ☑ Dermatologiya
- ☑ Endokrinologiya
- ☑ Kardiologiya
- ☑ Nevrologiya
- ☑ Qastroenterologiya
- ☑ Urologiya
- ☑ Andrologiya
- ☑ Oftalmologiya
- ☑ Vertebrologiya

LABORATORİYA

- ☑ Klinik analizlər
- ☑ Biokimyəvi analizlər
- ☑ Hormonların təyini
- ☑ immunoloji analizlər
- ☑ Mikrobioloji analizlər
- ☑ Onkomarkerlərin təyini
- ☑ PZR müayinələr
- ☑ Genetik analizlər (AFGEN laboratoriya)

Ünvan: Bakı şəhəri, 3-cü mkr.,
Pişavari küç., 110 (Cavadxan küç 24),
Memar Əcəmi metrosunun yaxınlığında

f /bioloji.tababat
www.btk.az

(012) (050) 430 89 89
(055) (070)

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Prezident İlham Əliyev Sumqayıt şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşmüş, çıxış etmiş, bildirmişdir ki, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının yaradılması Azərbaycan sənaye sahəsində aparılan siyasətin təzahürüdür. Beş yüz hektar sahədə bütün kommunikasiya, rabitə, nəqliyyat, bir sözlə, bütün infrastruktur layihələri dövlət tərəfindən icra edilmişdir. Özel sektor isə öz növbəsində ölkəmiz üçün vacib olan sahələrə investisiya qoyuluşunu təmin edib. Bu müəssisələrdə minlərlə insan işlə təmin olunur. Hazırda parkın 15 rezidenti var. Sumqayıt bu gün Cənubi Qafqazda Bakıdan sonra ikinci böyük sənaye şəhəridir. Burada yaradılan sənaye müəssisələri ən yüksək standartlara cavab verir. Bu, yeni iş yerlərinin yaradılması deməkdir. Məna verilən məlumata görə, hazırda Kimya Sənaye Parkında 8 mindən çox insan işləyir - həm

tikintidə, həm də müəssisələrin idarə olunmasında. Gələcəkdə bu rəqəm daha da artacaq. Deməli, Sumqayıtda işsizliklə bağlı bütün məsələlər öz həllini tapacaq. Biz gələcəkdə Sumqayıtın hərtərəfli inkişafı üçün öz dəstəyimizi verəcəyik.

*****

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Sumqayıtda Bayraq Muzeyinin, Yeni Azərbaycan Partiyası Sumqayıt şəhər təşkilatının inzibati binasının açılışında iştirak etmiş, Dövlət Neft Şirkətinin "Azərikimya" İstehsalat Birliyinin "Kimyaçı" Mədəniyyət Sarayında, Lüdviqşafen parkında əsaslı təmirdən sonra yaradılan şəraitlə tanış olmuşdur.

*****

Prezident İlham Əliyev "Baku Steel Company" MMC-nin Sumqayıt boruyayma zavodunun yenidənqurmadan sonra açılışında iştirak edib, zavodu işə salmışdır. Yenidənqurmadan sonra zavodun

illik istehsal gücü 90 min tondan 200 min tona çatdırılıb. Müəssisədə quraşdırılan müasir avadanlıq keyfiyyətli məhsul əldə etməyə imkan verir.

Quraşdırılan avadanlıq dünyanın bu sahədə aparıcı şirkətlərinin məhsuludur.

Müəssisənin mərkəzi sınaq laboratoriyası ABŞ, Avropa, Çin və Tayvanda istehsal olunan müasir avadanlıqlarla təchiz edilib. Laboratoriyada metalın bərkliyini, möhkəmliyini təyin edən avadanlıq quraşdırılıb, mikro və makrostruktur analizlər üçün hər növ mikroskoplar, metalın kimyəvi tərkibini təyin etmək üçün spektrometr qoyulub. Azərbaycan istehsalı olan borular daxili bazarda satılmaqla yanaşı, xarici ölkələrə də ixrac ediləcək. Müəssisənin məhsullarının Almaniya, Hollandiya, Belçika, İtaliya, Avstriya, Türkiyə, Rusiya, Qazaxıstan, Litva və Ukraynaya ixracı nəzərdə tutulur.

Əksər müsəlman dövlətləri Qüdsə həmrəylik üçün birlikdə hərəkətdədirlər

Dekabrın 12-də İstanbulda İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İÖT) hazırkı sədri Türkiyə Respublikasının təşəbbüsü ilə Qüds məsələsinə dair fəvqəladə Zirvə toplantısı keçirilmişdir. "Qüdsə həmrəylik üçün birlikdə hərəkət" devizi altında keçirilən Zirvə toplantısına 50-dək ölkədən dövlət və hökumət başçıları qatılmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəvəti ilə Zirvə toplantısında iştirak etmişdir.

Zirvə toplantısında çıxış edən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan İslamın ilk qibləsi və üç müqəddəs məscidindən biri olan Əl-Aqsa'nın yerləşdiyi Qüds şəhərinin tarixi və hüquqi statusuna edilən təcavüzü müzakirə etmək üçün bir araya gəldiklərini diqqətə çatdırmışdır. O, ABŞ Prezidenti Donald Trampın dekabrın 6-da beynəlxalq hüquqa məhəl qoymayaraq, Qüdsü İsrailin paytaxtı kimi tanıdığını bildirmişdir. Rəcəb Tayyib Ərdoğan diqqətə çatdırmışdır ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının vaxtilə qəbul etdiyi qərara əsasən, heç bir ölkə Qüdsdə səfirlik açma bilməz. O, qeyd etmişdir ki, Fələstin məsələsi ədalətli şəkildə həll olunmadan beynəlxalq və qlobal sülhdən söhbət gedə bilməz.

Fələstin Dövlətinin Prezidenti Mahmud Abbas bütün dünya ölkələrinin Donald Trampın qərarına qarşı olduğunu və göstərilən həmrəyliyin bu niyyətin həyata keçməyəcəyinə əminlik yaratdığını vurğulamışdır. "Bütün ümmət birləşərək Qüdsün işğalına qarşı mübarizə aparmalı, bu şəhərin xarakterinin dəyişdirilməsinə icazə verməməlidir", - deyən Mahmud Abbas ABŞ Prezidentinin bu addımının beynəlxalq müqavilələri və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qərarlarını açıq təhdid etdiyini və bununla da ABŞ-in sülh prosesində vasitəçilik missiyasını itirdiyini diqqətə çatdırmışdır. "Qüds əvvəllər də olduğu kimi, Fələstin Dövlətinin paytaxtı olacaq, əks təqdirdə sabitlikdən və sülhdən söhbət gedə bilməz", - deyən Mahmud Abbas vurğulamışdır ki, Fələstin Dövlətinin tanınması prosesi sürətləndirilməlidir.

Daha sonra İordaniya Kralı II Abdullah, İÖT-in baş katibi Yusif Əl-Osaymin, İran Prezidenti Həsən Ruhani çıxış edərək, bu toplantının əhəmiyyətindən danışıbmışdır. Sonra Azərbaycan Prezidenti İl-

ham Əliyev çıxış etmişdir. İlk növbədə, fəvqəladə İslam Zirvə görüşünün təşkilinə görə Prezident Ərdoğanı təşəkkürünü bildirən İlham Əliyev bu Zirvə görüşünü Türkiyənin İslam həmrəyliyi işinə verdiyi töhfənin növbəti təzahürü kimi qiymətləndirmişdir. O demişdir: "Amerika Birləşmiş Ştatları Prezidentinin beynəlxalq hüquqa və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnaməsinə zidd olan Qüds şəhərinin İsrailin paytaxtı kimi tanınması və ABŞ səfirliyinin bu şəhərə köçürülməsi ilə bağlı qərarı bizdə böyük narahatlıq yaradır. Bu qərar Fələstin-İsrail münaqişəsinin ədalətli və hərtərəfli nizama salınması işinə mənfi təsir edər, Yaxın Şərqdə təhlükəli fəsadlara gətirib çıxara bilər. Hesab edirik ki, ABŞ bu qərara yenidən baxmalıdır.

Azərbaycan ardıcıl olaraq Fələstin-İsrail münaqişəsinin sülh yolu ilə, Şərqi Qüdsün Fələstin Dövlətinin paytaxtı olmaqla iki dövlət prinsipi əsasında həllini dəstəkləyir. Bir neçə il bundan əvvəl Azərbaycan Fələstin Dövlətinə yardım məqsədilə İslam Maliyyə Təhlükəsizlik Şəbəkəsinin təsis konfransına və Qüds şəhərinin inkişafına dəstək məqsədilə donor konfransına ev sahibliyi etmişdir. 2017-ci ilin iyul ayında Azərbaycanda BMT-nin Fələstin xalqının ayrılmaz hüquqlarının həyata keçirilməsinə dair komitənin, BMT-nin humanitar məsələlər üzrə əlaqələndirmə ofisinin, İÖT və müxtəlif qeyri-hökumət və vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının iştirakı ilə Qüds məsələsinə dair beynəlxalq konfrans keçirilmişdir. Konfransda Şərqi Qüdsün işğalı və Əl-Aqsa məscidində ibadət edənlərə qarşı tətbiq olunan məhdudiyətləri qınayan bəyanat qəbul edilmişdir. Biz hər zaman olduğu kimi, bu gün də Fələstin xalqının yanındayıq.

Azərbaycan İslam həmrəyliyi işinə böyük töhfə verir, biz İÖT-in fəal üzvüyük. Azərbaycanın təşəb-

büsü ilə İÖT Gənclər Forumu, İÖT Əmək Mərkəzi və İÖT-ə üzv dövlətlərin Jurnalistlər Assosiasiyası yaradılmışdır. 2017-ci il Azərbaycanında "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilmişdir. Azərbaycan islamofobiya qarşı fəal mübarizə apararaq ölkələrin ön sırasındadır. 2017-ci ildə Azərbaycanda IV İslam Həmrəyliyi Oyunları keçirilib. Bu möhtəşəm idman, dostluq, qardaşlıq bayramı bir daha bütün dünyaya göstərdi ki, İslam sülh, mərhəmət, bərabərlik dinidir. Əməkdaşlığı və qarşılıqlı dəstəyi gücləndirmək üçün digər bir imkan bu ay Bakıda keçiriləcək "İslam Həmrəyliyi İli"-nin qeyd olunması ilə bağlı beynəlxalq konfrans olacaqdır".

Prezident İlham Əliyev İÖT-ə, onun üzv dövlətlərinə və dünyadakı müsəlman cəmiyyətlərinə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Azərbaycana göstərdikləri ədalətli dəstəyə görə təşəkkürünü ifadə etmiş, diqqətə 20 ildən artıq davam edən Ermənistan Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə yönəltmişdir. O, demişdir: "Ermənistan müxtəlif müsəlman ölkələri ilə dostluq münasibətləri qurmaq istəyir. Bu, ən böyük riyakarlıqdır. Dünya müsəlmanları bilməlidirlər ki, müqəddəs məscidlərimizi dağıdan Ermənistan müsəlman ölkələrinin dostu ola bilməz. 1993-cü ildə BMT TŞ Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarından dərhəl, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 4 qətnamə qəbul etmişdir. Lakin Ermənistan onları yerinə yetirməkdən imtina edir.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlar oxşar qərar və qətnamələr qəbul etmişdir. Azərbaycan heç vaxt erməni işğalı ilə başımayacaq, münaqişə yalnız və yalnız Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri, ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır". Zirvə toplantısında İstanbul Bəyanatına qəbul olunmuşdur.

Azərbaycanla Dünya Bankı arasında əməkdaşlıq uğurla davam edir

Prezident İlham Əliyev Dünya Bankı Qrupuna daxil olan Çoxtərəfli İnvestisiya Zəmanəti Agentliyinin icraçı vitse-prezidenti və baş icraçı direktoru xanım Keiko Hondanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. Keiko Honda Dünya Bankının prezidenti Cim Yen Kimin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırmış, təmsil etdiyi qurumun ölkəmizlə uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirdiyini, Azərbaycanda aparılan iqtisadi islahatları yaxından izlədiklərini və görülən işləri yüksək qiymətləndirdiklərini bildirmişdir. Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirən Prezident İlham Əliyev Dünya Bankının Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatları verdiyi davamlı dəstəyi yüksək qiymətləndirmiş və təşkilat tərəfindən ölkəmizə ayrılan maliyyə vasaitlərinin önəmini qeyd etmişdir.

Dövlətimizin başçısı bu il Azərbaycanla Dünya Bankı Qrupu arasında əməkdaşlığın 25 illiyinin qeyd olunduğunu məmnunluqla bildirərək, ötən dövr ərzində Çoxtərəfli İnvestisiya Zəmanəti Agentliyi tərəfindən ölkəmizdə xarici investorların həyata keçirdiyi bir sıra mühüm investisiya layihələrinə, eləcə də qlobal əhəmiyyətli "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinə verilən dəstəyini önəmli vurğulamışdır. Prezident İlham Əliyev "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin nəinki Azərbaycan, o cümlədən Avropa da daxil olmaqla geniş bir coğrafiyanı əhatə edən region üçün mühüm əhəmiyyət daşıdığını qeyd etmişdir. Ölkəmizin maliyyə qabiliyyəti etibarlı tərəfdaş olduğunu, üzərinə götürdüyü öhdəlikləri daim yerinə yetirdiyini qeyd edən dövlətimizin başçısı TANAP layihəsi ilə bağlı işlərin

qrafikə uyğun, uğurla həyata keçirildiyini və vaxtında tamamlanacağını bildirmişdir. Prezident İlham Əliyev qeyd etmişdir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatında neft amilini nəzərə almasaq, görürük ki, bu il qeyri-neft sektorunda 2,5 faiz, qeyri-neft sənaye sahəsində 3 faizdən çox, aqrar sektorda isə 4 faizdən çox inkişafa nail olunub. Neftin qiymətinin aşağı düşməsinin ümumi daxili məhsulun həcminə mənfi təsir göstərməsinə baxmayaraq, qeyri-neft sektoru ümumi daxili məhsulun 70 faizini təşkil edib. Dövlətimizin başçısı qeyd etmişdir ki, gələcəkdə Cənub Qaz Dəhlizinin işə düşməsi, "Əsrin müqaviləsi"nin müddətinin uzadılması, əlavə investisiya qoyuluşu, qlobal nəqliyyat layihələrinin uğurla həyata keçirilməsi Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf perspektivlərinə nikbinliklə baxmaq üçün əsas verir.

Azərbaycan, sözün əsl mənasında, güclü idman dövlətidir

Dekabrın 18-də Milli Olimpiya Komitəsində 2017-ci ilin idman yekunlarına həsr olunan mərasim keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım, Milli Olimpiya Komitəsinin İcraiyyə Komitəsinin üzvü Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

çılarımız üçüncü dəfə Avropa çempionu olmuşlar. Bu, böyük qələbədir, böyük nəticədir. Bu nəticə onu göstərir ki, bizim idmançılarımız həm döyüş, həm komanda, həm intellektual idman növlərində ən yüksək pilləyə qalxırlar. Bu il bizim iki idmançımız - Məhəmmədrəsul Məcidov və Hacı Əliyev boks və sərbəst

stadionlarımız var və bu arena heç vaxt dolmayacaq. Ancaq bu gün həyat göstərir ki, "Qarabağ" futbol klubunun oyunlarına 60 mindən çox tamaşaçı gəlmişdi. Bu gün Bakı Olimpiya Stadionu dünya miqyasında seçilən Olimpiya stadionlarından biridir. Təsədüfi deyil ki, UEFA Avropa Liqasının final görüşü də bir neçə ildən sonra bu stadi-

Dövlətimizin başçısı təbrirdə çıxış etmiş, demişdir:

"Əziz dostlar, 2017-ci il başa çatır. Bu il Azərbaycan idmançıları xalqımızı böyük qələbələrə sevindirmişlər. Azərbaycanda idmanın inkişafı çox sürətlə gedir. Hər il idmançılarımız müxtəlif beynəlxalq yarışlarda yüksək nəticələr göstərirlər, medallar qazanırlar. Bu il də medalların sayı kifayət qədər çoxdur. Azərbaycan idmançıları bu il bütün beynəlxalq yarışlarda 851 medal qazanmışlar ki, onlardan 347-si qızıl medaldır. Keçən illə müqayisədə medalların sayı daha çoxdur. Bu, onu göstərir ki, idmanın inkişafı dinamik xarakter daşıyır və idmançılarımız ardıcıl olaraq böyük qələbələr qazanırlar. Bu il bir çox idman qələbələrimiz olubdur. Bizim şahmat-

gülüş üzrə üçqat dünya çempionu olmuşlar. Bu da tarixi qələbədir. Olimpiya idman növündə üçqat dünya çempionu olmaq böyük uğurdur, böyük qələbədir. Azərbaycan idman məkətinin yetirməsi - azərbaycanlı idmançı Ramil Quliyev bu il ilk dəfə olaraq yüngül atletika üzrə dünya çempionu olmuşdur. Bu da tarixi qələbədir. Komanda idman növlərində də idmançılarımız çox yaxşı nəticələr göstərmişlər. Bakıda keçirilmiş voleybol üzrə qadınlar arasında Avropa çempionatında voleybolçu qızlarımız dördüncü yerə layiq görüldülər. Mən xatırlayıram, biz Olimpiya Stadionunu inşa edərkən bəzi fikirlər səslənirdi ki, bu qədər böyük arena bəlkə də bizə lazım deyil, Tofiq Bəhramov adına 30 minlik stadionumuz, digər

onda keçiriləcək. Eyni zamanda, futbol üzrə Avropa çempionatının bir neçə oyunu da bu stadionda keçiriləcək. Əlbəttə ki, bu il ən böyük qələbəmiz Bakıda keçirilmiş İslam Həmrəyliyi Oyunlarında Azərbaycan idmançılarının qələbələri olmuşdur. Bu Oyunlar, sözün əsl mənasında, böyük idman, dostluq, qardaşlıq bayramı idi. Azərbaycan bütün müsəlman ölkələrinin aparıcı idmançıları bu il qəbul etdi, əminəm ki, onlar öz vətənlərinə ən xoş təəssüratlarla qayıtmışlar. Burada keçirilən Oyunlar bir daha Azərbaycanın gücünü göstərdi. Beləliklə, təkcə sadaladığım bu hadisələr, bu qələbələr deməyə əsas verir ki, Azərbaycan, sözün əsl mənasında, güclü idman dövlətidir.

21-27 dekabr 2017-ci il

Мягкий Самедзаде заговорил жестко

Завершается 2017 год. Правительство, компании, банки, предприятия и учреждения, да и домашние хозяйства уже приступили к подведению его экономических итогов. Со своеобразными отчетами в виде общедоступных статей в различных жанрах и формах о достижениях и потерях в сфере экономики выступают и СМИ.

Немало места в них отводится и перспективам, которые нас ждут в наступающем году. Честно говоря, сделать это сегодня не так уж и сложно, так как лишь недавно завершилось обсуждение государственного бюджета Азербайджана на 2018 год. Именно поэтому haqqin.az на сей раз решил рассмотреть экономическую ситуацию в стране глазами не журналиста или эксперта, а непосредственных участников этого обсуждения – депутатов и министров.

Зияд Самедзаде

Глава парламентского комитета по экономической политике, промышленности и предпринимательству Зияд Самедзаде подчеркнул, что проект госбюджета-2018 разработан на фоне роста глобальных рисков, и правительство страны провело масштабные работы по обеспечению его прозрачности и эффективности. Известно, что в будущем году Азербайджан будет отмечать 100-летие своей независимости и этот бюджет станет бюджетом столетия. Проект бюджета 2018 года является самым прозрачным за период независимости Азербайджана с учетом масштабов предоставленной в нем информации.

Нам со стороны, конечно, трудно судить о масштабах проведенной работы и степени прозрачности данного проекта. Но слова известного ученого-экономиста с высоким стажем депутатской работы заслуживают внимания. Ему куда легче судить об этом – не одно обсуждение проекта госбюджета страны как в советский период, так и в годы независимости страны проходило при его активном участии. К тому же в ходе последних обсуждений депутат высказал и ряд других интересных информаций.

Так, он отметил, что за последние 10 лет трансферты из Государственного нефтяного фонда в госбюджет страны составили огромную сумму - 76 млрд. долларов. По его словам, отсутствие данного трансферта могло бы создать для Азербайджана большие риски. Действительно, не будь этих денег, разве зажили бы мы как сегодня?! Выдержало бы государство итоги тех масштабных кризисов, с которым столкнулись в последние годы?! Нет, конечно. И говоря о рисках, депутат имел в виду не только названные факторы. Только

трансферты Госнефтефонда и позволили стране вести независимую политику, добиться больших успехов во всех сферах жизни.

Многие с непониманием восприняли и цену на нефть, заложенную в госбюжете на следующий год в размере 45 долларов за баррель. Нефть – основной источник поступления в страну валюты, и этот вопрос волнует всех. Депутат же объяснил все доходчиво: если бы данный показатель был выше, то правительство могло столкнуться с ненужными рисками, а при меньшем значении этого показателя страна не смогла бы финансировать жизненно важные проекты. А закладка базовой цены на нефть в размере 45 долларов позволит достичь намеченных целей. Опыт последних 15 лет показывает, что каждый год доходы госбюджета увеличиваются на 1,8-2 млрд. манатов. Исключения составляют лишь несколько лет. Очень высокий рост был зафиксирован в 2007-2008 годах, когда доходы госбюджета выросли на 4 млрд. манатов. Тогда цена барреля тоже выросла с 71 до 96,5 доллара. Максимальный же уровень роста приходится на 2011 год, когда доходы бюджета увеличились на 4,3 млрд. манатов, а цены на нефть - с 79 до 104 долларов за баррель. А сегодня страна нацелена на увеличение доходов госбюджета на 3,3 млрд. манатов. Это произошло благодаря созданию новых предприятий, рабочих мест и так далее.

Да, по прогнозам правительства, реальный рост ВВП Азербайджана в 2018 году составит 1,5%, а объем ВВП, как ожидается, составит 69,4 млрд. манатов. При этом 47,6 млрд. манатов ВВП придется на нефтяной сектор, рост которого в следующем году составит 2,9%. Причем, 83% ВВП будет сформировано в частном секторе. Все это позволит довести долю налоговых поступлений в госбюджет - 2018 до 7,907 млрд. манатов или 11,4% от прогнозируемого ВВП страны. Еще 2,25 млрд. манатов поступят в госбюджет по линии Государственного таможенного комитета, что составляет 3,24% прогнозируемого ВВП Азербайджана.

А чтобы судить, насколько все это масштабно, достаточно вспомнить, что в 2016 году ВВП Азербайджана сократился на 3,1%, а по итогам этого года правительство ожидает, что экономика страны вырастет на 0,3%, то есть роста практически не будет.

Но даже мягкий по натуре Самедзаде подчеркнул необходимость вернуть доверие населения к банковскому сектору страны. По словам председателя парламентского комитета, в настоящее время банковский сектор не проявляет активность в финансировании экономики. "Банковский сектор Азербайджана на сегодняшний день обладает достаточными активами, однако не участвует активно в процессе кредитования. Дело в том, что население утратило доверие к банковскому сектору. Нам необходимо вернуть это доверие", - заявил он.

Депутат даже подсказал, как надо решать проблемы в банковском секторе. В первую очередь необходимо достичь консенсуса в решении проблем между населением и банками, решать вопросы с проблемными кредитами, определить их структуру и провести дифференциацию. По данным Центробанка, на начало октября 2017 года займы кредитных организаций Азербайджана составили 12,44 млрд. манатов, что на 25,9% меньше показателя аналогичного периода прошлого года. При этом объем просроченных займов в стране составил 1,86 млрд. манатов (вырос за год на 16,3%) при удельном весе в 15%. Комментарии, как говорится, излишни. Вместо улучшения этих показателей для оживления экономики показателей, банковская система страны все более деградирует, тормозя его развитие. И пора бы задуматься, ведь такое состояние длится уже три года. Сколько же можно озираться вокруг после девальвации маната в 2015 году, ожидая помощи у правительства. Пора бы и самим что-то делать.

www.haqqin.az

Автор:
МамедЭфендиев,
отдел экономики

Вице-президент: ВБ готов гарантировать инвестиции в новые проекты в Азербайджане

Многостороннее агентство по гарантированию инвестиций (MIGA, входит в группу Всемирного банка) ищет новые проекты для поддержки экономического развития в Азербайджане.

Об этом в интервью Trend сказала исполнительный вице-президент группы Всемирного банка (ВБ) и исполнительный директор MIGA Кейко Хонда, находящаяся с первым визитом в Баку. По ее словам, в настоящее время группе Всемирного банка нужны хорошие прибыльные проекты, которые также соответствуют экологическим и социальным стандартам банка. "В мире не так много проектов, которые соответствуют всем этим требованиям. Одним из подходящих под эти стандарты проектов является TANAP (Трансанатолийский трубопровод), являющийся частью "Южного газового коридора". Мы уже предоставили гарантию под кредит для TANAP. Поэтому мы приехали в Азербайджан, чтобы еще раз продемонстрировать нашу поддержку данному проекту, а также для того, чтобы найти новые возможности для сотрудничества с Азербайджаном", - сказала Хонда.

По ее словам, MIGA предлагает два различных продукта, один из которых - гарантирование инвестиций в проекты для государственного сектора, а второй - предоставление гарантий под проекты частного сектора.

"Первый инструмент мы уже используем в рамках проекта TANAP. Что касается второго инструмента, то мы можем гарантировать инвестиции различных частных компаний, выходящих на азербайджанский рынок. MIGA гарантирует от таких рисков, как волатильность курса валюты и ограничения на ее трансферы, расторжение контракта со стороны государства, конфискация и некоторых других рисков", - сказала исполнительный директор MIGA.

Коснувшись потенциальных сфер для сотрудничества с Азербайджаном, Хонда отметила, что MIGA может предоставлять гарантии в различных секторах. "Мы можем работать в различных секторах, таких как энергетика и транспорт. Кроме того, в Турции мы поддерживаем сектор здравоохранения, в Африке - сельское хозяйство. Во время переговоров с правительством Азербайджана мы обсудили сотрудничество в таких сферах, как энергетика

и обрабатывающая промышленность", - сказала Хонда.

Азербайджан присоединился к группе ВБ в 1992 году. В рамках сотрудничества с Азербайджаном MIGA в разные годы предоставило гарантии на кредиты для AzerCell, Baku Coca-Cola Bottlers, Kocbank Azerbaijan (ныне YapiKredi Bank Azerbaijan) и для других компаний. Последним проектом, в котором участвовало агентство, стало предоставление гарантии под кредит для строительства Трансанатолийского трубопровода (TANAP), являющегося частью "Южного газового коридора".

В 2017 году MIGA поддержало частные инвестиции на 4,7 миллиарда долларов в развивающихся странах. С 1998 года MIGA поддержало свыше 800 проектов.

«Коммерсантъ Деньги»: У российских туристов появился еще один фаворит — Азербайджан

Годы кризиса заставили российских туристов искать новые, максимально бюджетные направления для путешествий и теперь у российских туристов появился еще один фаворит — Азербайджан, пишет еженедельник «Коммерсантъ Деньги». Ежедневное приложение газеты «Коммерсантъ» выяснило, чем страны ближнего зарубежья привлекают путешественников из России.

По данным Skyscanner, в топ-20 направлений для поездок на ближайшие новогодние праздники входят три страны ближнего зарубежья: на восьмом месте общего списка Грузия, на десятом - Азербайджан, на восемнадцатом - Армения. Менеджер по развитию компании в России Дмитрий Хаванский не исключает, что в ближайшее время Грузия и Азербайджан поменяются местами. «Многие путешествен-

ники Тбилиси уже посетили и теперь открывают для себя Баку, кроме того, полеты в Азербайджан становятся все более доступными для россиян: много новых рейсов, появились новые перевозчики на маршрутах в Баку и Гянджу, в том числе авиакомпания Победа», - говорит он.

Похуже расчеты у поисковика Momondo. По словам представителя сервиса Ирины Рябовол, Азербайджан с 2015 года показал взрывной рост в 141 процент. «Сейчас страна на четвертом месте по популярности среди постсоветских направлений, но уже в 2018 году, по нашим прогнозам, переместится на второе», - отмечает она. Директор по развитию OneTwoTrip Аркадий Гинес рассказывает, что число продаж авиабилетов в Баку на новогодние даты за год выросло на 70 процентов. Это произошло, в частности, на фоне снижения стои-

мости перелета за аналогичный период на 27 процентов, до 13 тысяч рублей.

По расчетам Погранслужбы ФСБ России, за последние четыре года число туристических поездок в Азербайджан увеличилось на 18 процентов. Заметная позитивная динамика сохранилась и в этом году. По данным Погранслужбы, за первое полугодие в Азербайджан направилось на 59 процентов больше путешественников.

Мировые цены на нефть растут

Цены на нефть эталонных марок незначительно растут во вторник, инвесторы ждут данных о запасах топлива в США. Стоимость февральских фьючерсов на нефть Brent на лондонской бирже ICE Futures поднялась на \$0,06 (0,09%) - до \$63,47 за баррель. По итогам предыдущей сессии контракт подорожал на \$0,18 (0,28%) - до \$63,41 за баррель, сообщает Интерфакс.

Цена фьючерса на нефть WTI на январь на электронной торгах Нью-Йоркской товарной биржи (NYMEX) увеличилась к этому времени на \$0,13 (0,23%) - до \$57,29 за баррель. В понедельник январские контракты на WTI подешевели на \$0,14 (0,24%) - до \$57,16 за баррель.

Поздно вечером во вторник свой отчет о запасах топлива в Штатах,

основанный на добровольно предоставляемых данных, представит Американский институт нефти (API), а официальные данные министерства энергетики США будут опубликованы в среду в 18:30 по московскому времени.

По прогнозам опрошенных Bloomberg экспертов, товарные запасы нефти в США на минувшей неделе сократились на 3 млн баррелей, запасы на терминале в Кушинге уменьшились на 2,2 млн баррелей. Согласно оценкам

Минэнерго, добыча на крупнейших сланцевых месторождениях страны в следующем месяце достигнет 6,41 млн баррелей в сутки, хотя ранее ожидалось, что показатель составит 6,31 млн б/с.

Также участники нефтяного рынка оценивают новости из Ливии и Нигерии. По словам представителя профсоюза работников нефтяной отрасли Нигерии, сотрудники нефтедобывающих компаний приостановили забастовку и согласились продолжить переговоры с работодателями в следующем месяце.

Между тем добыча на ливийском месторождении El-Feel, прерванная в субботу из-за перебоев с энергоснабжением, была восстановлена в полном объеме, сообщает агентство Bloomberg со ссылкой на информированные источники.

Sahib Məmmədov: İndiyədək sahibkarlara 4832 lisenziya verilib

Bunun 2676-sı yeni verilən, 2156-sı isə müddətsiz lisenziya ilə əvəz edilən lisenziyalardır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov dekabrın 20-də "Lisenziyalar və icazələr" portalının təqdimatında deyib.

Qeyd edək ki, İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən 2015-ci il noyabrın 2-dən dövlət təhlükəsizliyi ilə bağlı hallar istisna olmaqla lisenziya tələb olunan fəaliyyət növləri üzrə lisenziyaların "ASAN xidmət" mərkəzləri vasitəsilə verilməsinə başlanılıb.

TANAP-ın ölçmə stansiyaları dekabrın sonunda təbii qazı almağa hazır olacaq

Bu barədə eksklüziv açıqlamasında TANAP-ın baş direktoru Saltuk Düzyol deyib.

S.Düzyol bildirib ki, TANAP-la Azərbaycan təbii qazının Türkiyəyə çatdırılması üçün 56 düymümlük 1350 kilometr uzunluğundakı boru kəmərinin inşası mexaniki olaraq tamamlanıb. Faza-0, yəni 2018-ci ilin iyununda Türkiyəyə ilk təbii qazın verilməsi üçün boru kəməri marşrutu üzrə xəndəyin qazılması, boruların düzülməsi və qaynaq işləri artıq yekunlaşıb. Faza-0 üzrə blok klapan və pig stansiyaları, eləcə də "Telecom-SCADA" binalarının inşası tamamlanıb.

"Faza-0 çərçivəsində inşa edilən 2 ədəd ölçmə stansiyası (MS1 və MS2) bu ayın sonunda təbii qazı qəbul etməyə hazır olacaq", - deyərək TANAP-ın baş direktoru əlavə edib.

Qeyd edək ki, Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz-2" yatağından çıxarılan qazı Türkiyəyə və oradan da Avropaya

nəql edəcək TANAP "Cənub Qaz Dəhlizi"nin tərkib hissəsi olan layihədir. Layihə iki fazada həyata keçirilir - Faza-0, o cümlədən Faza-1, yəni 2019-cu ilin sonunda Türkiyədən keçməklə Avropaya təbii qazın verilməsi üçün görülən işlər. Bu vaxtdək layihənin ümumilikdə 88 faizədək hissəsi icra edilib.

TANAP Türkiyə-Gürcüstan sərhədində Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinə, Türkiyə-Yunanistan sərhədində isə "Trans-Adriatik" (TAP) qaz boru kəmərinə birləşəcək. Uzunluğu 1850 kilometr olan TANAP-ın Əskişəhərə qədər olan hissəsinin 2018-ci ilin ortasında istismara verilməsi nəzərdə tutulur. Layihənin dəyəri hazırda 7,99 milyard ABŞ dollarıdır. Lakin layihənin ilkin qiymətləndirilməsində bu rəqəm 11,7 milyard dollar idi. Bu da o deməkdir ki, layihənin icrası çərçivəsində indiyədək təxminən 3,8 milyard dollara qənaət edilib. TANAP

üzrə Azərbaycan şirkətlərinin xərclərinin 2020-ci ilədək ümumilikdə 6,2 milyard dollar olacağı nəzərdə tutulur.

Boru kəmərinin Gürcüstan-Türkiyə sərhədi-Əskişəhər 56 düym diametrlili hissəsinin uzunluğu 1350 kilometr, Əskişəhər-Türkiyə-Yunanistan sərhədi boyunca 48 düym diametrlili hissəsinin uzunluğu isə 480 kilometrdir. Bundan başqa, TANAP 2x36 düym diametrlili 18 kilometr uzunluğunda sualtı hissədən də ibarətdir. TANAP-ın tikintisi üzrə ilk mərhələ sona çatdırılıb və hazırda ikinci mərhələ üzrə işlər davam etdirilir. Boru kəmərinin ilkin ötürücülük qabiliyyəti 16 milyard kubmetrdir və sonradan bu həcmnin 31 milyard kubmetrədək artırılması imkanı var.

TANAP-ın səhmdarlarının bu layihədə payı belədir: "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC - 58 faiz, "Botaş" - 30 faiz və BP şirkəti - 12 faiz.

«Təmiz Şəhər» tərəfindən Balaxanı qəsəbəsinin yollarında əsaslı təmir-bərpa işləri aparılır

"Təmiz Şəhər" ASC tərəfindən Balaxanı qəsəbəsinin ümumi sahəsi 43 min kvadratmetr təşkil edən yollarında əsaslı təmir-bərpa işləri aparılır və asfalt örtüyü yenilənir. Bu işlər İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Fransanın "CNIM S.A." şirkəti arasında Bakı Bərk Məişət Tullantılarının Yandırılması Zavodunun tikintisi zamanı bağlanmış podrat müqaviləsinə əsasən həyata keçirilən sosial layihə çərçivəsində reallaşdırılır.

İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, yolların bərpasında asfaltın alt qatında Bakı Bərk Məişət

Tullantılarının Yandırılması Zavodunda tullantıların yandırılması nəticəsində yaranan 460 tondan çox dib küllündən istifadə olunub.

Qeyd edək ki, 2013-2015-ci illərdə isə bu sosial layihə çərçivəsində Balaxanı qəsəbəsində ümumi uzunluğu 87 kilometr-dən artıq olan su xətti çəkilib, 5040 ədəd su saygacı quraşdırılıb və 20 min nəfərdən çox Balaxanı sakini içməli su ilə təmin edilib.

Barama ölkəmizi Seedstars Cənub-Şərqi Avropa Sammitində təmsil edib

Azercell Telekom MMC-nin Barama İnnovasiya və Sahibkarlıq Mərkəzi PAŞA Bankın dəstəyi ilə ölkəmizi Seedstars Cənub-Şərqi Avropa Sammitində təmsil edib. Azercell-in Barama mərkəzinin rəhbəri İmran Bağirov "Seedstars World" səfəri olaraq Ukraynanın paytaxtı Kiyevdə keçirilən beynəlxalq konfransda iştirak edib. İmran Bağirovla bərabər sammitdə 2018-ci ilin aprel ayında İsviçrədə keçiriləcək Seedstars Sammitində ölkəmizi təmsil edəcək "Wake me up" layihəsinin startapı da qatılıb. İ.Bağirov Ukraynadən, Qazaxıstandan, Moldovadan və Gürcüstandan sammitdə iştirak edən startaplarla görüşlər keçirib və Barama İnnovasiya və Sahibkarlıq Mərkəzinin fəaliyyəti və eləcə də, yerli startaplarımız haqqında geniş məruzə ilə çıxış edib.

Qeyd edək ki, sözügedən sammit dünyanın innovasiya və texnologiya sahəsində fəaliyyət göstərən ən qabaqcıl təmsilçilərini bir araya gətirir. 3 gün davam edən Seedstars Cənub-Şərqi Avropa Sammitində 600-dən çox nümayəndə iştirak edib. Sammitə qatılan iştirakçılar öz layihələri ilə çıxış ediblər. Tədbir zamanı keçirilən panel müzakirələrində regionda fəaliyyət göstərən startaplar müxtəlif mövzu və ideyalar ətrafında müzakirə aparıblar.

Məlumat üçün bildirək ki, Azərbaycanın telekommunikasiya sahəsinin lideri Azercell

Telekom İsviçrənin "Seedstars" şirkəti ilə yaxından tərəfdaşlıq edir. Barama İnnovasiya və Sahibkarlıq Mərkəzi Azərbaycanda sahibkarlığa dəstək vermək məqsədilə 2009-cu ildə Azercell şirkəti tərəfindən yaradılmış layihədir. Barama əsasən informasiya texnologiyaları sahəsində fəaliyyət göstərən layihələri və yaranmaqda olan şirkətləri startapları dəstəkləyərək onların müstəqil şirkətlər kimi fəaliyyət göstərməsinə kömək edir.

Azərbaycanda 2017-ci il sabitləşmə, 2018-ci il isə iqtisadi inkişaf ili kimi tarixə düşəcək

Dekabrın 19-da İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi (İİTKM) Xəzər Universitetində "Azərbaycanda iqtisadi islahatlar: nailiyyətlər və perspektivlər" mövzusunda ictimai müəhazirə təşkil edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Xəzər Universitetinin iqtisadiyyat və menecment fakültəsinin dekani Ceyhun Məmmədov bildirib ki, Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun və ixracın şaxələnməsində, insan kapitalının inkişafında Strateji Yol xəritələrinin rolu böyükdür. Onun sözlərinə görə, Xəzər Universitetində bu mövzuda müəhazirənin təşkil olunması ölkədə aparılan islahat prosesi barədə ətraflı məlumatların təqdim edilməsi, gənclərin maariflənməsi baxımından əhəmiyyətli bir addımdır. Xəzər Universitetinin rektoru Hassan Niknafs bildirib ki, uni-

versitetin tələbələri beynəlxalq proqram və layihələrdə fəal iştirak edir. Bu səbəbdən də ölkədə aparılan islahatların onlara düzgün təqdim olunması Azərbaycanın müsbət imicinin formalaşmasına öz təsirini göstərir. Daha sonra İqtisadi İslahatların

Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Vüsal Qasımlı müəllim-professor, eləcə də tələbə heyətinə "Azərbaycanda iqtisadi islahatlar: nailiyyətlər və perspektivlər" mövzusunda ictimai müəhazirə təqdim edib.

"SOCAR Energy Holdings" Avstriyanın "A1" yanacaq doldurma məntəqələri şəbəkəsini alıb

SOCAR-ın İsviçrədəki törəmə şirkəti "SOCAR Energy Holdings" Səhmdar Cəmiyyəti Avstriyanın pərakəndə yanacaq satışı bazarına daxil olaraq "A1" şəbəkəsinin alınması bu genişlənmə strategiyasının məntiqi davamı və növbəti addımı olub. Avstriyanın Ştiriya əyalətinin yanacaq doldurma bazarında aparıcı rola malik "A1" şirkətinin ölkə üzrə 82 YDM-i fəaliyyət göstərir. Şirkətin 150 nəfər əməkdaşı var. "A1"lə yanaşı, SOCAR həm də Graz şəhərində yerləşən və ticarət sahəsində fəaliyyət göstərən "Pronto Oil Mineralölhandels GmbH" şirkətini əldə edib. "A1" şəbəkəsi və "Pronto Oil Mineralölhandels GmbH" şirkətinin idarə edilməsi məqsədilə "SOCAR Energy Austria" MMC təsis edilib. "A1" şəbəkəsi və "Pronto Oil Mineralölhandels GmbH" şirkətinin əməkdaşları işlərində saxlanılacaq və "SOCAR Energy Austria" MMC-nin tərkibində fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər. "A1" brendinin

işlədilməsi və sair kimi müxtəlif tərəfdaşlıq layihələrini həyata keçirməkdədir. İsviçrəyə yaxın olan Avstriya bazarında tanınmış ailə biznesi olan "A1" şəbəkəsinin alınması bu genişlənmə strategiyasının məntiqi davamı və növbəti addımı olub. Avstriyanın Ştiriya əyalətinin yanacaq doldurma bazarında aparıcı rola malik "A1" şirkətinin ölkə üzrə 82 YDM-i fəaliyyət göstərir. Şirkətin 150 nəfər əməkdaşı var. "A1"lə yanaşı, SOCAR həm də Graz şəhərində yerləşən və ticarət sahəsində fəaliyyət göstərən "Pronto Oil Mineralölhandels GmbH" şirkətini əldə edib. "A1" şəbəkəsi və "Pronto Oil Mineralölhandels GmbH" şirkətinin idarə edilməsi məqsədilə "SOCAR Energy Austria" MMC təsis edilib. "A1" şəbəkəsi və "Pronto Oil Mineralölhandels GmbH" şirkətinin əməkdaşları işlərində saxlanılacaq və "SOCAR Energy Austria" MMC-nin tərkibində fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər. "A1" brendinin

Avstriya bazarında artıq yüksək səviyyədə tanındığı nəzərə alınaraq, SOCAR satın aldığı YDM-ni həmin brend altında istismar etməyi planlaşdırır. "SOCAR Energy Holdings" Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbəri Edqar Baxmann yeni layihədən məmnunluğunu belə ifadə edib: "A1" şəbəkəsinin alışı Avstriyada SOCAR qarşısında yeni üfqlər açır, yeni kommersiya imkanları yaradır və bir aparıcı enerji şirkəti kimi onun bu ölkədə mövqeyini möhkəmləndirir. "A1" YDM şəbəkəsinin və "Pronto Oil Mineralölhandels GmbH" firmasının keçmiş sahibi Qerhard Annavitt belə deyib: "Həm "A1", həm də "Pronto Oil" şirkətlərinin işini uğurla davam etdirmək üçün SOCAR ən uyğun namizəddir. Şirkətimə sataraq onu yüksək keyfiyyətli xidmət təklif edən qabaqcıl və innovativ bir şirkətə təqdim edirəm. Fikrimcə, SOCAR bu şirkətləri mənim də arzu etdiyim səmərəli tərzdə davamlı idarə edəcək".

Azercell ölkədə ilk VoLTE texnologiyalı zəngi reallaşdırdı

Mobil Telekom bazarnın lideri özünün əsas texniki tərəfdaşı Ericsson şirkəti ilə birgə simsiz rabitənin imkanlarını genişləndirməkdə davam edir. Azərbaycan mobil rabitə bazarnın lider mobil operatoru Azercell Telekom telekommunikasiya sektorunda daha bir yeniliyə imza atdı. Ölkəmizin mobil rabitə bazarnına GSM texnologiyası, öncədən ödəmə sistemi, mobil internet xidmətləri, metropoliten ərazisində şəbəkənin qurulması, 24/7 Telefon Mərkəzi, həftənin 7 günü fəaliyyətə ön ofis xidmətləri, M2M xidmətləri, 1 nöqtədə 3 xidmət göstərən Azercell Ekspres ofisləri, mobil müştəri xidmətləri, onlayn müştəri xidmətləri və sosial mediada müştəri xidmətləri, mobil elektron imza xidməti "Asan İmza" və 4G xidmətini təqdim edən Azercell bu dəfə ilk VoLTE (LTE texnologiyası üzərindən zəng) zəngi reallaşdırdı. "Bakutel 2017" sərgisində Azercell rabitə texnologiyaları və xidmətləri sahəsində dünya lideri Ericsson şirkəti ilə birgə VoLTE

texnologiyasının açıq nümayişini həyata keçirdi və bu Azərbaycanın kommersiya sahəsində edilmiş ilk VoLTE zəng oldu. Ericsson şirkəti VoLTE zəngini sınaqdan keçirmək üçün lazım olan bütün texniki həlləri, o cümlədən IMS platforması, təkmilləşdirilmiş verilənlər şəbəkəsi və radio rabitə avadanlığı təmin etdi. Nəzərinizə çatdırraq ki, VoLTE

keyfiyyətə malikdir və heç bir arxa səs effekti yaratmır. Bundan əlavə, VoLTE imkanlarını dəstəkləyən mobil qurğular bu texnologiyayı dəstəkləyir və heç bir kənar əlavənin (OTT) tətbiq olunmasını tələb etmir. VoLTE texnologiyası vasitəsilə bir mobil telefondan digərinə zəng vasitəsilə qoşulmaq üçün tələb olunan vaxt da əhəmiyyətli dərəcədə azdır. VoLTE texno-

texnologiyası 4G (LTE) şəbəkəsi vasitəsilə səsli zənglər həyata keçirməyə və abunəçilərə ən yüksək keyfiyyətli (HD) səsli və video zəng xidmətlərindən faydalanmağa imkan verir. LTE şəbəkəsində məlumatlar yüksək keyfiyyətlə ötürüldüyü üçün VoLTE zəngləri HD

logiyası, həmçinin abunəçilərə zəng edərkən və ya zəngləri qəbul edərkən belə 4G şəbəkəsində qalmaq imkan verir. Bu o deməkdir ki, istifadəçi eyni zamanda həm səsli zəngdən yararlanırsa, həm də digər tətbiqlər üçün yüksək sürətli internetdən faydalana bilər.

21-27 dekabr 2017-ci il

Anlaşma Memorandumu imzalandı

Azərbaycanın bank sektorunda kibertəhlükəsizlik, kibercinayətkarlıq hallarının qarşısının alınması, İnformasiya Texnologiyaları təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və maliyyə sektorunun əməkdaşlarının IT təhlükəsizliyi sahəsində bilik səviyyəsinin artırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin gücləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası (Palata) və Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidmətinin Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Agentliyi (Agentlik) arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Memorandumu Palatanın Baş icraçı direktoru İbrahim Alishov və Agentliyin rəis müavini Azər Əhədov imzalayıb. Tədbirdə açılış nitqi ilə çıxış edən Palatanın Baş icraçı direktoru İ.Alishov bildirib ki, Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Agentliyi ilə əməkdaşlıq çərçivəsində nəzərdə tutulmuş fəaliyyət planına əsasən, Agentlik tərəfindən IT təhlükəsizliyi sahəsində Palataya texniki dəstəyin göstərilməsi, daxili informasiya təhlükəsizliyi siyasətinin (qaydalarının) formalaşdırılması, eləcə də E-poçt təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, bank hesabları ilə əməliyyatlarda trafikın qorunması və CSRF (Cross-Site Request Forgery) təhlükəsizliyi, proqram təminatında kənar resurslardan hazır kodların çağırılması və kənar kodların istifadəsinin yaratdığı təhlükələrin ara-

dan qaldırılması, IT təhlükəsizliyinin təmin olunması üzrə təlimlərin keçirilməsi istiqamətlərində əməkdaşlıq nəzərdə tutulur. İ.Alishov qeyd etdi ki, sadalanan istiqamətlər üzrə birgə əməkdaşlıq sayəsində maliyyə bazarlarının iştirakçıları yanına biləcəklər təhlükələrdən daim mühafizə olunacaq, bunun da nəticəsində vətəndaşlar təhlükəsiz maliyyə xidmətlərindən faydalana biləcəklər. Palata ilə əməkdaşlıq təşəbbüsünü yüksək qiymətləndirən A.Əhədov bildirdi ki, bu əməkdaşlıq Palataya, onun nəzarət subyektlərinin hər birinə faydalı olacaq. Qarşılıqlı əməkdaşlıq çərçivəsində səyləri birləşdirməklə və bu sahədə uzun illər ərzində əldə edilən təcrübəni bölüşməklə global və regional kibertəhdidlərlə mübarizədə daha böyük uğurlar əldə etmək mümkün olacaqdır. A.Əhədovun sözlərinə görə, Memorandum çərçivəsində Palata və onun nəzarət subyektləri xüsusi interaktiv xidmət portalına qoşulmaqla informasiya təhlükəsizliyi sahəsində müvafiq istiqamətlər üzrə tələb olunan vacib məlumatları əldə edəcək, təhlükələr barədə xəbərdar oluna- cacaq, informasiya təhlükəsizliyi kitabxanası və "İnformasiya Təhlükəsizliyi" jurnalının xidmətlərindən yararlanıla biləcəklər. Bundan əlavə, Agentlik tərəfindən digər dövlət orqanlarına göstərilən təhlükəsiz İnternet, DNS, Hosting, E-poçt, həmçinin istifadəçilərin təhlükəsizliyi üçün antivirus həlləri kimi xidmətlər Palata və onun nəzarət strukturlarına təklif ediləcəkdir.

www.fimsa.az

VERGİ ÖDƏYİCİLƏRİNİN NƏZƏRİNƏ!

2018-ci il 1 yanvar tarixindən etibarən statusundan asılı olmayaraq, **bütün vergi ödəyiciləri** tərəfindən sahibkarlıq fəaliyyəti məqsədləri üçün malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim edilməsi zamanı elektron qaimə-faktura təqdim edilməlidir.

Vergi Məcəlləsinə əsasən, sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi və fiziki şəxslərə malların (işlərin, xidmətlərin) təqdim edilməsi ilə bağlı elektron qaimə-faktura vermək vergi ödəyicisinin vəzifələrinə aid edilmişdir.

Elektron qaimə-fakturanın tətbiqi, uçotu və istifadəsi Qaydaları Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 14.03.2017-ci il tarixli 89 nömrəli Qərarı ilə müəyyən edilir.

Elektron qaimə-faktura "Onlayn rejimdə" Vergilər Nazirliyinin İnternet Vergi İdarəsində (www.e-taxes.gov.az) gücləndirilmiş elektron imza (o cümlədən, "Asan imza") vasitəsi ilə elektron qaydada tərtib edilərək və ya "Lazımı proqramlar"dan istifadə edilməklə "Oflyayn rejimdə" tərtib edildikdən və elektron imza (o cümlədən, "Asan imza") vasitəsi ilə imzalandıqdan sonra malların, işlərin və xidmətlərin alıcısına göndərilir.

Odur ki, sahibkarlıq fəaliyyəti məqsədləri üçün mal (iş, xidmət) alınarkən həmin malların (işlərin, xidmətlərin) alınmasını təsdiq edən elektron qaimə-faktura satıcıdan tələb edilərək alınmalıdır.

Vergi ödəyicisinin sahibliyində olan malların alışı təsdiq edən qaimə-faktura və ya elektron qaimə-faktura və ya elektron vergi hesab-fakturadan ən azı biri olmadıqda alıcıya təqvim ili ərzində belə hala -

- birinci dəfə yol verdikdə alınmış malların **10 faizi**,
- ikinci dəfə yol verdikdə **20 faizi**,
- üç və daha çox dəfə yol verdikdə isə **40 faizi** miqdarında maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

Fəaliyyətinizlə bağlı risklərin yaranmaması, hər hansı maliyyə itkilərinə məruz qalmamağınız üçün mövcud qanunvericiliyin tələblərinə əməl etməyiniz tövsiyə olunur.

Vergi qanunvericiliyinin tətbiqi və inzibati cəhətləri ilə bağlı əlavə məlumat almaq üçün Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet saytına (www.taxes.gov.az), Çağrı Mərkəzinə (195-1) və vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərinə müraciət edə bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi

Kənd təsərrüfatında innovativ texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı tədqiqat başlayır

Bunu Dünya Bankının nümayəndəsi, kənd təsərrüfatı iqtisadi üzrə mütəxəssisi Bekzod Şamsiyev bildirib. O qeyd edib ki, 6 ay müddətində araşdırılacaq regionda mövzu ilə bağlı hazırkı vəziyyət, dünyada mövcud innovativ texnologiyalar və bu texnologiyaların araşdırılan ölkələrdə tətbiqi imkanları öyrəniləcək və tövsiyələr hazırlanacaq.

neçə qrupu əhatə edəcək. "Bu texnologiyalar dünyada yeni deyil. Sadəcə olaraq, getdikcə ucuzlaşır və daha əlçatan olur. Biz bu texnologiyalardan kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının və onlara xidmət göstərənlərin faydalanmasına çalışacağıq", - deyir

Dünya Bankının nümayəndəsi diqqətə çatdırıb. Qeyd edək ki, dekabrın 19-da Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Seyfəddin Talibov Dünya Bankının kənd təsərrüfatı üzrə təşviqat qrupunun rəhbəri Bekzod Şamsiyev ilə görüşüb.

Yeni ilə Yeni İSMA BIKE ilə son 10 gün

"AtaBank" ASC-nin "Hədiyyəli Yeni İl" kampaniyası çərçivəsində sığortalı əmanət yerləşdirən müştərilərin kampaniyadan yararlanmaq üçün sadəcə 10 günü qalmışdır. Əmanətçilərə müqavilə ilə birgə hədiyyələrin siyahısı təqdim olunur və müştərilər yerləşdirdikləri məbləğə uyğun olaraq hədiyyə seçimi edirlər.

Artıq kampaniya çərçivəsində 88 İsmə Bike, 90 ədəd iPhone X və müxtəlif hədiyyələr bankın əmanətçilərinə hədiyyə olunmuşdur. Xatırlatmaq istərdik ki, "AtaBank"-da əmanət yerləşdirən müştərilərə veriləcək hədiyyələr aşağıdakılardır: iPhone X, İsmə Bike, Excelsior Hotel, Chinar Hotel & SPA, Excelsior Hotel Shamkir, Qalaaltı Hotel & SPA otellərində istirahət, müalicə və idman paketləri. Kampaniya yalnız fiziki şəxslərə şa-

mil olunur və yola saldıığımız ilin iş günü, yəni 29 dekabr 2017-ci il tarixində qüvvədədir. Kampaniya şərtləri ilə daha ətraflı şəkilə tanış olmaq üçün 136 məlumat mərkəzi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz. 1993-cü ildən fəaliyyət göstərən

"AtaBank" ASC 100% yerli kapitalı, qabaqcıl texnologiyalı universal Azərbaycan bankıdır. Bank Bakıda və ölkənin müxtəlif regionlarında 31 filial və şöbəsi vasitəsilə korporativ və fərdi müştərilərə tam xidmətlər spektrini təqdim edir.

Ən çox partnyoru olan bank

Unibank daha bir sahədə fərqlənib. Bazardakı bank kartlarının müqayisəsi göstərib ki, ən çox cash back partnyoru olan Unibankdır.

"Hazırda 500-dən artıq partnyor mağaza və xidmət mərkəzlərində Uni-

bank kartları ilə edilən ödənişlər zamanı kart sahibinin xərclədiyi vəsaitin bir hissəsi müştərinin hesabına geri qaydırılır. Bank kartları içərisində yüksək faizli cashback qazandıran da Unibank kartlarıdır. Bankın bütün əməkdaşları

kartları və eləcə də ALBALI PLUS kredit və ALBALI PLUS debet kart sahibləri partnyor mağazalarda alış-veriş edərkən, eləcə də xidmətlərdən istifadə edərkən, xərclədikləri vəsaitin 30%-dək hissəsi karta geri qaydırılır.

Unibank kart sahibləri indiyədək bu layihə çərçivəsində 150 min manatdan çox cashback qazanıblar. Partnyor şəbəkəsində istənilən sektordan - supermarket, geyim, aksesuar, parfümeriya, texnika, turizm, səhiyyə və tibb, avto, ev əşyaları və digər tərəfdaşları tapmaq mümkündür.

Moody's "Bank of Baku" nun reytingini təsdiq edib

"Moody's Investors Service" beynəlxalq kredit reytingi agentliyi Azərbaycanın "Bank of Baku" ASC-nin uzunmüddətli

xarici və yerli valyuta ilə depozit reytingini və kredit ödəmə qabiliyyətinin bəzə səviyyəsini (Baseline Credit Assessments - BCA)

"Caa1"-dən "Caa3"-ə dəyişdirib. Bundan başqa, Bankın kontagent riskləri üzrə reytingi (CR Assessment) "B3"-dən "Caa2"-yə dəyişdirilib.

2015-16-da digər əksər banklar kimi, Bank of Bakunun da ödənməyən kreditlərə görə kredit xərcləri artmışdır. Gəlirlərin böyük hissəsi ödənməyən kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılmasına yönəldilib, nəticədə yaranmış zərər Bankın kapitalının azalmasına səbəb olub. Hazırda vəziyyət sabitləşmiş,

Bank of Baku bu il xeyli yeniliklər təqdim edərək bazarda öz mövqeyini qoruyub. Növbəti addım Bankın kapitalının artırılmasıdır.

Bu ilin iyun ayında Bank of Bakunun səhmdarları bankın kapitalının 91 milyon manat artırılması barədə qərar qəbul etmişdir. Moody's qeyd edib ki, Agentlik səhmdarların qəti planları, əlavə dəstəyi və digər yerli banklarla birləşmə planları barədə məlumatlıdır.

İSMAYILLI BU GÜN “Şahdağ” a 3000 nəfərlik axın!

İsmayillıda yeni iş yerlərinin açılması və əhalinin məşgulluğunu təmin etmək məqsədilə Keyvəndi kəndində iri heyvandarlıq təsərrüfatının, Heydər Əliyev prospektində beşmərtəbəli dörduldüzlu hotelin, Tircan kəndi yaxınlığında Bədo İstirahət, Müalicə və Sanatoriya Mərkəzinin tikintisi davam etdirilir.

Bunu İsmayilli rayon icra hakimiyyətinin başçısı, əməkdar elm xadimi Mirdaməd Sadıqov bildirib. O qeyd edib ki, Kürdmaşı kəndində “Buta” şirkətlər qrupu tərəfindən 3 min ton tutumu olan soyuducu kameranın tikintisi başa çatdırılıb və iki kamerada məhsul qəbuluna başlanılıb. Qalan sahələrdə isə tikinti-quraşdırma işləri davam edir. İsmayilli şəhərinin S.Ə.Şirvani küçəsində “Azərxaçça” ASC

tərəfindən Xalçaçılıq müəssisəsinin tikintisi başa çatıb və istehsalat fəaliyyətinə start verilib. Müəssisə tam gücü ilə işə düşdükdən sonra burada 170 nəfər toxucu işləyəcək. Hazırda obyektin həyatında abad-

lıq və yaşıllaşdırma işləri həyata keçirilir. Əhalinin mənzillə təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədilə şəhərin M.F.Axundov küçəsində iki doqquzmərtəbəli yaşayış binasının tikintisi davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin tabeliyində olan və Azərbaycan turizm tarixində ən genişmiqyaslı layihə hesab olunan Şahdağ Turizm Mərkəzində sayca altıncı qış mövsümü dekabr ayının 16-dan etibarən açıq elan edilmiş, ağappaq qarla örtülmüş Şahdağ yamaqları xizək həvəskarlarının istifadəsinə verilməlidir.

Bu tarix xizək mövsümünün açılışını həsrətlə gözləyənlər üçün bayram əhval-ruhiyyəsi ilə yadda qalmış, açılış gününə özəl olaraq yerli brendlərdən ibarət qış yarışları ilə yanaşı, canlı musiqi ilə müşayiət olunan konsert proqramı təşkil olunmuşdur. Nazirliyin yaydığı məlumata görə, ilk dəfə olaraq məhz açılış günü mərkəzdə bu qədər izdiham yaşanaraq, gün ərzində mərkəzi 3000-dən çox turist ziyarət etmişdir. Keçən il qış mövsümü ərzində

95 000-dən çox turist qəbul edən mərkəzə üz tutan turistlərin, eləcə də xarici turistlərin sayı ilbəil artdığından bu mövsümün keçən ilki rəqəmləri üstələyəcəyi proqnozlaşdırılır. Açıqış günü maraqlı anlar yaşanmış, üç il əvvəl məhz Şahdağda tanınan kütlük toy mərasimlərini qeyd etmək üçün bəyaz Şahdağ yamaqlarını seçmişlər. Hər il olduğu kimi, bu il də xizək

və snoubord sürmə ilə yanaşı, 13 müxtəlif qış əyləncəsi ilə də turistlərin ixtiyarına verilməlidir. Ənənəvi əyləncələr sırasına paraplan (dağ paraşütü) xidməti də əlavə edilmişdir. Qeyd edək ki, bütün əyləncələrdən istifadə zamanı turistlər hər cür təhlükəsizlik ləvazimatları ilə təmin edilir və daim bələdçilərin nəzarəti altında olurlar.

MEYVƏÇİLİK START GÖTÜRÜR “BƏDO” SUYU

İsmayillının Diyallı kəndində dəyəri 1200 min manat olan böyürtkən, moruq və s. giləmeyvələrin yetişdirilməsi üçün örtülü təsərrüfat təşkil edilmişdir. Bundan başqa, 2017-ci ilin yaz mövsümündə Kəlbənd kəndində 7, Qalıncaq kəndində 31,5 hektar sahədə intensiv meyvə bağla-

Milli Elmlər Akademiyasının Geologiya İnstitutu tərəfindən İsmayilli rayonunun Tircan kəndindəki “Bədo” adlı bulağın suyunun tərkibi öyrənilib. Böyrək, mədə-bağırsaq və öd kisəsində xəstəliyi olan insanlar köhnəmiş yumurta iyi verən bu sudan içib şəfa tapır, həmçinin bu su həzm prosesinə də kömək edir. Laborator analizin nəticəsindən aydın olub ki, “Bədo” hidrokarbonatlı, kükürd qazlı (HFS) mineral sudur. İsmayilli əhalisi “Bədo”-nu iynə görə Davəci rayonundakı Qalaaltı quyunun suyu ilə eyni tipli hesab edir. Lakin alimlər onların tərkibində xeyli fərqlər olduğunu iynə görə Davəci rayonundakı Qalaaltı quyunun suyu ilə eyni tipli hesab edir. Lakin alimlər onların tərkibində xeyli fərqlər olduğunu iynə görə Davəci rayonundakı Qalaaltı quyunun suyu ilə eyni tipli hesab edir. Lakin alimlər onların tərkibində xeyli fərqlər olduğunu iynə görə Davəci rayonundakı Qalaaltı quyunun suyu ilə eyni tipli hesab edir.

ğunu qeyd edir. Belə ki, Qalaaltı suyunda maqnezium, həll olmuş üzvi maddələr - fenol, alifatik turşular, bitum və s. tərkiblər vardır, “Bədo”da isə yoxdur.

Azərbaycanda gələn ildən “Tatra” yük maşınlarının istehsalına başlanacaq

Azərbaycanın Çexiyadakı səfirliyində Gəncə Avtomobil Zavodu və Çexiyanın “Tatra” şirkəti arasında Azərbaycanla bu şirkətdə məxsus yük maşınlarının istehsalı barədə əməkdaşlığa dair Memorandum imzalanıb. Səfirlikdən Trend-ə verilən məlumata görə, memorandumu Gəncə Avtomobil Zavodu İstehsalat Birliyinin Müşahidə Şurasının sədri Xanlar Fətəyev və “Tatra” şirkətinin idarə heyətinin sədri Petr Rusek imzalayıb. Əldə edilmiş razılaşmaya əsasən, 2018-ci ildən etibarən Azərbaycanda müxtəlif

növ “Tatra” yük maşınlarının istehsalına başlanacaq. Memorandumun imzalanması münasibətilə keçirilən tədbirdə Azərbaycanın Çexiyadakı səfiri Fərid Şəfiyev, Azərbaycan-Avropa Ticarət Palatasının rəhbərliyi və mətbuat nümayəndələri iştirak ediblər. Tədbirin açılışında çıxış edən F.Şəfiyev “Tatra” şirkətinin Azərbaycan sənaye sahəsinə daxil olmasını əlamətdar hadisə kimi qiymətləndirib və eyni zamanda Çexiya şirkətinin Gəncə Avtomobil Zavoduna göstərdiyi etimadı təqdiralayıq adlandırdı. Səfir, həmçinin sözügedən Memorandumun imzalanmasının Azərbaycanın qeyri-neft sektoruna töhvə verəcəyinə ümidvar olduğunu qeyd edib.

KİVDF Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kənd Təsərrüfatı, Aqrar Sənaye və İqtisadi İnkişaf Dövlət Fondudur

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən “Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi” layihəsi çərçivəsində çap olunub.

TƏRTƏR RAYONU HƏDƏFƏ DOĞRU İNAMLA İRƏLİLƏYİR

İlin son günlərində havaların əlverişli keçməsi pambığın vaxtında və itkisiz yığılmasına imkan vermiş, məhsul, necə deyirlər, son qozasınadək toplanıb təhvil verilməmişdir. Bol məhsul əldə edən rayonların sırasında Tərtər rayonunun adı da çəkilir. Burada pambıq əkinin sahəsində illərin təcrübəsi vardır ki, bu da kənd əməkçilərinin karnına çatır. Son illər pambıqçılığa dövlət tərəfindən göstərilən hərtərəfli diqqət və qayğı, bu sahənin rentabelli olmasına, yaxşı gəlir gətirməsinə kənd əməkçilərinin marağı artırmışdır. Artıq rayonda qabaqcıl fermer təsərrüfatları inşaatı tapıb, ön mövqelərə çıxan kəndlərin adı çəkilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Tərtər rayonunda aqrar sektorda görülən işlərdən razılıq ifadə edərək demişdir: «Tərtər zəhmətkeşlərinin təcrübəsi digər bölgələrdə də tətbiq oluna bilər. Çünki heç də hər bir rayonda məhsuldarlıq sızda olduğu kimi deyil. Ona görə burada görülən aqrotexniki tədbirlər, suvarma və texnikadan istifadə ilə bağlı təcrübə gərəklərlə təhvil edilən və məhsuldarlığı az olan rayonlara tövsiyə kimi göndərilir».

Cənab prezidentin qeyd etdiyi kimi, işlərin yüksək şəkildə təşkilinin nəticəsidir ki, Tərtər pambıqçıları cari mövsümdə hər hektarın məhsuldarlığını 38 faizə çatdırmağa müvəffəq olmuşlar. Halbuki, respublika üzrə orta göstərici 25-30 sentner təşkil edir. Yüksək məhsul götürdüyünə görə hər bir fermer məmnundur. Hər şeydən öncə, onlar bilirlər ki, əməkçiləri hədəf getməyib, yaxşı qazanc əldə edə biliblər. Məhz pambıqçılığın üstün mövqeyə çıxaran əsas amil də budur. Doğrudur, Tərtərdə bostan və tərəvəz bitkilərinin yetişdirilməsi sahəsində də zəngin təcrübə vardır. Rayonda taxıl əkinini

də geniş yayılıb. Lakin ortada olan fakt budur ki, son iki ildə pambıqçılıq bütün sahələri üstələyib. Sanki kəndlər bir-biri ilə yarışır. Qabaqcıl kəndlərin adları da çəkilir: Aşağı Qaraqoyunlu, Köçərli, Qaradağlı, Əskipara... Həmin kəndlərdə əvvəlki illərə nisbətən pambıq əkin sahələrinin həcmi xeyli genişləndirilib, məhsuldarlıq artırılıb. Faktlara müraciət edək. 2017-ci ildə rayonda kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi həcmi 7,8 faiz artaraq 52 milyon 118 min manat təşkil edib ki, bunun 32 milyon 458 min manatı bitkiçilik, 19 milyon 661 min manatı heyvandarlıq sahəsində formalaşmışdır. Ölkə başçısının tapşırığı və göstərişlərinə uyğun olaraq, son illər Tərtər rayonunda strateji və ixracçıyönümlü məhsul olan pambıq və şəkər çuğunduru istehsalının genişləndirilməsi istiqamətində konkret tədbirlərin görülməsi nəticəsində texniki bitkilərin əkinini əvvəlki ilə nisbətən 2 dəfə artmışdır. Cari ildə 3123 hektarda pambıq, 1541 hektarda şəkər çuğunduru, 1637,4 hektarda günəbaxan əkilmişdir. 2016-cı ilə nisbətən pambıq əkinini 3 dəfə, şəkər çuğunduru əkinini 30 faiz, günəbaxan əkinini 78,4 faiz artmışdır.

2017-ci ildə 843 təsərrüfat subyekti ilə müqavilə bağlanmış, pambıq əkinini və yığılı mövsümünə 2800 nəfər işçi cəlb olunmuşdur. Təsərrüfatlarda işin düzgün təşkilini, aqrotexniki qaydalara əməl olunmasını, suvarmanın və digər zəruri tədbirlərin vaxtında və keyfiyyətlə görülməsi nəticədə Tərtər rayonunun pambıq üzrə ümumi məhsul yığımında birincilər sırasına çıxarmışdır.

Belə ki, bu günə kimi 8000 tonadək pambıq yığılıb təhvil verilib ki, bu da ötən ildəkindən 7 dəfə çoxdur. Əkin sahələri də artırılıb. Ötən il 1636 hektar, bu il isə 3123 hektar. Gələcəkdə əkin sahələrinin həcmi

daha da genişləndiriləcək. Rayon iqtisadiyyatında nisbətən yeni sahə olsa da, şəkər çuğunduru istehsalı ilbəil artırılır. Təkcə bir faktı qeyd etmək yerinə düşərdi ki, ötən il hər hektardan əldə edilən nəticəyə görə, Tərtər rayonu birinci yerə çıxmışdır. Tərtərlilər bu il də yüksək nəticələr qazanmaq üçün əzmkarlıq və hünər göstərirlər. Çuğunduru əkinini artıraraq 1541 hektara çatdırılıb, ilkin məlumata görə, indiyədək 54,5 min ton məhsul yığılıb təhvil verilib. Bu rəqəmin xeyli artacağı gözlənilir. Cari ilin məhsulu üçün 9507 hektarda taxıl əkilmişdir ki, bunun da 6909 hektarı buğda, 2598 hektarı arpa olmuşdur. Zəmilərdən 34580 ton məhsul yığılmışdır. Hər hektarın orta məhsuldarlığı buğda üzrə 38,3 sentner, arpa üzrə 31,4 sentner təşkil etmişdir ki, bu da əvvəlki illərin məhsuldarlığından xeyli çox olmaqla, respublika üzrə orta göstəricini üstələyir. Bundan başqa, rayonda 1386 ton dən üçün qarğıdalı, 3880 ton dən üçün günəbaxan, 5448 ton kartof, 13987 ton müxtəlif növ tərəvəz, 120 ton bostan bitkiləri, 17,2 ton noxud, 1624 ton meyvə və s. istehsal edilmişdir.

Heyvandarlığın inkişafını təmin etmək üçün yonca sahələrindən 95895 ton, digər sahələrdən yem üçün 310 ton quru ot tədarük edilmişdir. «Aqrulizinq» ASC güzəştli şərtlərlə istehsalçılara 1677 ton mineral gübrə satmışdır. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2017-ci ildə də rayonda heyvandarlığın inkişaf etdirilməsi və məhsuldarlığın artırılması üçün işlər diqqət mərkəzində saxlanılmışdır.

Hazırda rayonda 27,1 min başdan çox iri mal, 70,6 min başdan çox davar bəslənilir. İri malın sayı ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 474 baş artmışdır. Cari ildə 2134 ton diri çəkiddə ət, 15,3 min ton süd, 7 milyon 675 min ədəd yumurta,

125 ton yun istehsal edilmişdir. 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ot istehsalı 1,7 faiz, süd istehsalı 2,3 faiz, yun istehsalı 5,3 faiz artmışdır. Yuxarıda göstərilən rəqəmlərdən aydın olur ki, Tərtər rayonu kənd təsərrüfatı sahəsində yüksəliş illərini yaşayır. Lakin bununla yanaşı, rayonda sənaye istehsalında da dinamika özünü göstərmiş, tikinti-quruculuq və abadlıq işləri geniş vüsət almışdır. Son illər Azərbaycanda uğurla icra olunan regional inkişaf proqramları nəticəsində Tərtər rayonunun siması köklü şəkildə dəyişmişdir.

Tərtər şəhərində ümumi sahəsi 1200 kvadratmetr olan ikimərtəbəli, müasir standartlara cavab verən Tarix Diyarşünaslıq Muzeyi tikilmişdir. Hazırda binanın daxilində dizayn və tərtibat işləri görülür. Tərtər çayı, sahillərində 5 hektar ərazidə yeni park salınması işləri davam etdirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, 18 ədəd çoxmənzilli yaşayış binasının təmiri ilə bağlı Tərtər RİH-nə 691 min manat vəsait ayrılıb. Bundan əlavə, 24 çoxmənzilli yaşayış binasının əsaslı təmiri məqsədilə 3 milyon manat əlavə vəsait yönəldilib. Həmin binaların təmirinə başlanılıb. Artıq binaların dam örtüyü yenidən qurulub, fasad, giriş və blok hissələrində suvaqlama və rəngləmə işləri görülür.

Rayonda 1170 köçkün ailəsi üçün yeni qəsəbənin tikintisi başa çatıb. Şıxarx qəsəbəsində, Həsənqaya və Çaylı kəndlərində maskunlaşmış 78 məcburi köçkün ailəsinə yaşadıqları həyətlərdə fərdi yaşayış evləri tikilib. Şıxarx qəsəbəsi ərazisində «Marağa-150» tarixi abidə kompleksinin ətrafında abadlıq-quruculuq işləri aparılıb. Tərtər-Şıxarx avtomobil yolunun sağ və sol hissələrində yaşılınq zolaqları salınıb. Rayon-

da 24 min əhalinin yaşadığı 20 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Tərtər-Seyidimli-Qaradağlı-Sarov avtomobil yolunun tikintisi başa çatmışdır. Həmin yolun 18-ci kilometrində İncə çayı üzərində yerləşən, qəzalı vəziyyətdə olan körpü yenidən tikilib istifadəyə verilməmişdir. Cənab Prezident İlham Əliyev bu il noyabrın 28-də Tərtər rayonuna etdiyi tarixi səfər zamanı adıçəkilən avtomobil yollarının, Tarix Diyarşünaslıq Muzeyinin açılışında iştirak etmiş, həmçinin 1170 nəfər məcburi köçkünün yaşadığı yaşayış kompleksində və «N» sayılı hərbi hissədə yaradılan şəraitlə yaxından tanış olmuşdur. Səfər zamanı cənab prezident son illər Tərtərdə kənd təsərrüfatının, o cümlədən pambıqçılığın inkişafı istiqamətində görülən işlərə yüksək qiymət verərək demişdir: «Düzdür, indi plan yoxdur, ancaq hədəf var. Çox şadam ki, Tərtər o hədəfə artıqlaması ilə çatıb. Tərtər hədəfi təqribən 25 faiz üstələdi. Bu, çox sevindirici haldır. Kənd təsərrüfatının digər sahələrində də yüksək nəticələr var».

Pambıq yığını sona çatır-çatmaz fermerlər yeni əkin sahələrində hazırlıq işlərinə başlayıblar. Bu-

nun isə səbəbi var. Axi, strateji məhsul sayılan pambıq onların düşüncələrindən də çox qazanc gətirir. Gəlir artdıqca, becərmə üsulları da təkmilləşdirilir, texnoloji yeniliklər tətbiq olunmağa başlayır. Kənd əməkçisi təhvil verdiyi məhsulun pulunu elə həmin gün də ala bilir. Belə olan halda cari işlərin görülməsi, əkinə hazırlıq işlərinin aparılması asanlaşır. Fermerlər razılıq edib deyirlər ki, onlar üçün artıq indidən konkret torpaq sahələri ayrılıb. Fermerlər taxıl da əkilir, bostan-tərəvəz bitkiləri də yetişdirirlər, ancaq əsas diqqət pambıqçılığa verilir. Əslində bu gün regionlarda kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı sahəsində ixtisaslaşma prosesi gedir. Bu müsbət tendensiya hər bir rayonu, kəndi, fermer təsərrüfatını iqtisadi yüksəlişə çəkir aparr. Müasir bazar prinsiplərinə uyğunlaşmayan təsərrüfat subyektləri rəqabətə dözm gətirə bilməz. Tərtərlilər bu sadə fəlsəfəni yaxşı dərk edib və işlərini yeni tələb və çağırışlara uyğun şəkildə qurmağa çalışırlar.

Zülfü İLYASOV, bölgə müxbiri, Tərtər rayonu

REKLAMIN VİZUAL TƏRTİBATI ÜÇÜN PSIXOLOJİ ÜSULLAR

(əvvəli ötən sayımızda) VARIANTLILIQ

Reklamın ən ideal variantı onun müxtəlif versiyalarını nümayiş etdirməkdir. Təkrar təsirlər zamanı insanlar brendə daha möhkəm bağlılıq formalaşdıraraq, asanlıqla reklamı emal etməyə başlayırlar. Sonrakı nümayişlər insanların yaddaşındakı ilkin variantı bərpa etməyə sövq edir. Xatırlamaların hasil olmasının bu sahədə hərəkəti onların yaddaşını möhkəmləndirir. Lakin əgər siz eyni reklamı təkrarlayırsınızsa, xüsusilə tanış olmayan bir brenddirsə, çıxılmanı yaranmağa başlayır. Bunun üçün kiçik dəyişikliklər lazımdır.

Loqotip

Elanın yeni variantlarının yaradılması zamanı brendli elementin yer dəyişməsinə çalışın. Aparılan tədqiqatlarda alimlər loqotipin yerinin dəyişdiyi elanların müxtəlif variantlarını eksperiment iştirakçılarna nümayiş etdirmişlər. Hətta əgər iştirakçılar dəyişiklikləri müşahidə etməmişlərsə, loqotipin yer dəyişməsi zamanı onlar bu loqotipi daha əlverişli qiymətləndirmişlər. Biz eksperimentdə göstəririk ki, birinci nümayişdən sonuncu nümayişə qədər reklam elanında nisbi kiçik vizual dəyişiklik təsadüfən aşkar oluna bilər. Dəyişikliyin aşkar olunması, ehtimal ki, iştirakçıların informasiyanın emalının sürətini artıran əmtə ilə loqotipin nisbətini emalı üçün zəruri olan çoxlu resurslar (beynin) sərf etməyə məcbur edir. Siz kiçik vizual dəyişiklikləri əlavə

edən zaman insanlar onu şüurlu müşahidə edirlər. Daha yüksək qavrama sürəti sayəsində onların belə kontentə olan üstünlüyü inkişaf edir.

Bazanın seçilmiş segmentinə uyğun olaraq modellərin dəyişməsi
Öz reklamınız üçün model (qəhrəman) seçimi zamanı siz bazanızın nümayəndələrini xatırladan nəyisə seçməlisiniz. Bu, vurğulanmış oxşarlıq elanın cəlb ediciliyini artıracaqdır. Bu taktikaya segmentləşmə kömək edə bilər. Fərz edək ki, siz Facebook-da targetləşmiş, yəni hədəflənmiş reklamlardan istifadə edirsiniz. Eyni elanı hamıya göstərmək əvəzinə, bazanın konkret segmentinin iştirakçısını xatırladan kimsə ilə qəhrəmanı əvəz edin.

Zaman ərzində reklama diqqətin cəmlənməsi

İmtahana hazırlaşan zaman insan addım-başı fənni öyrənməlidir və imtahandan bir gecə əvvəl ərzində öyrənməyə cəhd göstərməməlidir. Tədris hərəkatı edərək, o, informasiyanı yadda saxlayır və sonra onu daha səmərəli bərpa edir. Bu hal reklam elanları ilə də baş verir. Əgər elanlar bir-birindən əlahiddə halda deyilsə, insanlar çox zaman o məhsulu almağa cəhd göstərəcəklər.

Səpələnməmiş təsirlərin təbiiyi ilə təmənlər sizin elanınızı sürətlə xatırlaya bilərlər. Bundan əlavə, həddən artıq yüklənmiş reklam elanı çox zaman təkrarlanan tezlik səbəbindən müştəriləri qıcıqlandırır. Müştərilərin qıcıqlarından xilas olmaqdan ötrü (və bölgü effektindən fayda əldə etmək üçün) siz tədris uzun müddət ərzində reklam təsirini yaymalısınız.

(davamı var)

F.M.Qarayev, BDU-nun dosenti

Bakcell şirkəti və Qərbi Kaspi Universiteti arasında əməkdaşlıq haqqında memorandum imzalanıb

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil İnternet Proвайderi Bakcell şirkəti və Azərbaycanın ilk özəl ali təhsil müəssisəsi olan Qərbi Kaspi Universiteti (Western Caspian University) arasında əməkdaşlıq memorandumu imzalanıb. Dekabr ayının 14-də Bakcell şirkətinin baş icraçı direktoru Nikolai Beckers və Qərbi Kaspi Universitetinin rektoru Andris Leitass tərəfindən imzalanmış Memorandum əsasən, tərəflər arasında elm, təhsil, kadr məsələləri və qarşılıqlı maraq kəsb edən digər sahələrdə əməkdaşlığın qurulması nəzərdə tutulur. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində görüləcək işlər ölkəmizdə təhsil

və iqtisadiyyatın inkişafı üçün faydalı olmaqla yanaşı, Azərbaycan gənclərinin əmək bazarına uyğun mütəxəssis olaraq yetişdirilməsinə töhfə verəcək. "Bakcell ilə imzaladığımız bu razılaşma gənclərimiz üçün yeni gözəl imkanlar yaratmaqla yanaşı, bir çox birgə layihələrin həyata keçirilməsi üçün başlanğıc nöqtəsi olacaqdır. Həmçinin, birgə fəaliyyətimiz çərçivəsində universitet tələbələrinin Bakcell şirkətinin müxtəlif təcrübə və stajkeçmə proqramlarında iştirakı və digər birgə tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bundan əlavə, "Bakcell" in təcrübəsi universitetimiz tərəfindən qurulmuş Texnoparkın

inkişaf etdirilməsinə, bu Texnoparkda müxtəlif istiqamətlər üzrə Startap layihələrinin həyata keçirilməsinə böyük dəstək olacaq", - deyər Andris Leitass bildirib. "Azərbaycanın milli mobil operatoru olaraq, Bakcell şirkəti uzun illərdir ki, Azərbaycan gənclərinə təhsil və karyeranın qurulması istiqamətlərində dəstək göstərməkdədir. Bu fəaliyyət çərçivəsində gənclər üçün şirkətdə təcrübə və iş imkanları yaradılıb. Biz Qərbi Kaspi Universiteti ilə əməkdaşlığa başlamışımıza çox şadlıq və təbii ki, universitetin mühüm layihələrinin həyata keçirilməsində öz dəstəyimizi əsirgəməyəcəyik", - deyər Nikolai Beckers bildirib. Tərəflər arasında imzalanmış sənəd müxtəlif sahələr üzrə elmi tədqiqat işlərinin aparılmasında stimullaşdırıcı tədbirlərin qarşılıqlı həyata keçirilməsi, tələbələrin təcrübə keçməsi üçün dəstək verilməsi, universitet məzunlarının ixtisaslarına uyğun işlə təmin edilməsinə dəstək verilməsini nəzərdə tutur. Eyni zamanda, razılaşmaya əsasən, Bakcell şirkəti özünün Applab layihəsi çərçivəsində gördüyü işlərə əsaslanaraq universitet tərəfindən qurulmuş Texnoparkın (Yüksək Texnologiyalar Parkının) inkişaf etdirilməsi və orada müxtəlif istiqamətlər üzrə startap layihələrinin həyata keçirilməsi sahəsində öz təcrübəsini bölüşəcəkdir.

Azərbaycanın media təmsilçiləri İstanbul şəhərinə səfər etmişlər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun (KİVDF) təşkilatçılığı ilə respublikanın aparıcı KİV təmsilçilərindən ibarət 14 nəfərlik nümayəndə heyəti Türkiyənin İstanbul şəhərinə səfər etmişdir. Nümayəndə heyətinin Türkiyənin informasiya məsələlərinə məsul qurumlarında, aparıcı KİV-in redaksiyalarında, o cümlədən müxtəlif iqtisadi, mədəni yönümlü təşkilatlarda görüşləri nəzərdə tutulmuşdu.

Səfər proqramı dekabrın 13-də ümumilli lider Heydər Əliyevin İstanbul şəhərindəki abidəsinin ziyarət edilməsi ilə başlamışdır.

Türkiyə Dış Ekonomik İlişkilər Kuruluna (DEİK) gələn Azərbaycan media təmsilçilərini qurumun başqan yardımçısı Cengiz Gül qarşılayıb. O, nümayəndə heyəti ilə görüşdə təmsil etdiyi qurumun dünya ölkələrində, o cümlədən Azərbaycanda gerçəkləşdirdiyi layihələr barədə məlumat verib. DEİK təmsilçisi Azərbaycanla bağlı layihələrdə Naxçıvan Muxtar Respublikasına xüsusi diqqət yetirildiyini də örnə çəkib. Azərbaycanın iradəsi ilə gerçəkləşdirilən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun işə düşməsindən sonra qurumun Azərbaycanla bağlı daha böyük layihələr gerçəkləşdirəcəyi bildirilib. DEİK təmsilçisi planlaşdırılan layihələrin uğurla tamamlanması üçün medianın verə biləcəyi faydalar barədə fikirlərini bölüşüb.

Türkiyə Səyahət Agentləri Birliyində Azərbaycan media təmsilçilərini təşkilatın xarici əlaqələr üzrə koordinatoru Gülberk Aşyarap və departament rəhbəri Fatih Gönül qarşılayıb. Gülberk Aşyarap Azərbaycanla qarşılıqlı turist axınının gücləndirilməsi yönündə layihələndirilən proqramlar barədə məlumat verib. Azərbaycanda ciddi turizm potensialının olduğunu vurğulayan Aşyarap bu sahənin inkişafı üçün qarşılıqlı əlaqələrin gücləndirilməsinin faydalı olduğunu qeyd edib. O, layihələrin uğurla tamamlanması, hər iki ölkədə turizmin inkişaf etməsi üçün medianın dəstəyinə ümid etdiklərini örnə çəkib. Dekabrın 14-də media təmsilçiləri Türkiyənin məşhur media qurumlarında görüşlər keçiriblər. Turkuvaz Media Qrupuna gələn nümayəndə heyətinə media qurumun mövcud durumu, təbii ki, etdiyi texnologiyalar barədə məlumat verib.

lib. Daha sonra görüş ingilisdilli "Daili Sabah" qəzetinin redaksiyasında davam etdirilib. Qəzetin redaktoru Mehmet Çelik xəbər əldə etmə və yayma imkanları, ümumilikdə mediaya münasibət barədə fikirlərini çatdırıb. O, nümayəndə heyətini maraqlandıran sualları cavablandırıb. Turkuvaz Media Qrupunun yayımladığı xəbərlərdə Azərbaycana aid informasiyaların kəmiyyəti və keyfiyyəti barədə xüsusi müzakirələr aparılıb.

Daha sonra nümayəndə heyəti üzvlərinin İstanbul Aydın Universitetində görüşü keçirilib. Uni-

versitetin direktor müavini Selman Arslanbaş nümayəndə heyətinə Universitetin fəaliyyəti, Azərbaycanla bağlı proqramları barədə məlumat verib. Daha sonra universitetdə təhsil alan azərbaycanlı tələbələrlə görüş keçirilib. Nümayəndə heyətinin üzvləri İstanbulda tarixi abidələrlə tanış olub, mədəniyyət obyektlərində görüşlər keçiriblər.

Azərbaycan media təmsilçilərinin İstanbulda səfər proqramı dekabrın 17-nə qədər davam etmişdir.

Səfər proqramı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun "Beynəlxalq media təcrübəsinin öyrənilməsi və tətbiqi" layihəsi çərçivəsində keçirilmişdir. Nümayəndə heyətinin tərkibinə Fondun Müşahidə Şurasının sədri, "Xalq qəzeti"nin baş redaktoru Həsən Həsənov, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri, Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli, "İki Sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, "APA Holding" in prezidenti Vüsal Aydınqızı, "Teleqraf" Media Qrupunun rəhbəri Məhərrəm Camalqızı, "Kür" qəzetinin baş redaktoru Əminə Yusifqızı, "Haftə içi" qəzetinin baş redaktoru Sevinc Seyidova, "Kaspiy" qəzetinin baş redaktoru İlqar Hüseynov, "Bakı xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev, "Xalq cəbhəsi" qəzetinin baş redaktoru Elçin Mirzəbəyli, "Bizim yol" qəzetinin baş redaktoru Bahəddin Həziyev, "Palitra" qəzetinin baş redaktoru Namiq Əliyev, "Mövqe" qəzetinin baş redaktoru Rəşad Bayramov, "AzərTAC" İnformasiya Agentliyinin müxbiri Səlim Rəhimzadə daxil idi.

Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Qırmızı Şərq küçəsində yerləşən 332 nömrəli 5 mərtəbəli binanın 43 nömrəli mənzilində tam mülkiyyət hüquqlu Hacıyeva Nazlı Mirzəcan qızının adına verilmiş **Seriya: MN 0012517** nömrəli "Çıxarış" itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mustafayev Roman Abil oğlunun adına Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu, Vişnyovka-1, 920 sayılı Bağ sahəsinin bir hissəsinə verilmiş **Seriya: RX 0640795** nömrəli "Çıxarış" itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mustafayev Roman Abil oğlunun adına **Seriya: AA 072903** nömrəli Bakı şəhəri Sabunçu rayonu, Vişnyovka-1, 920 sayılı Bağ sahəsinin bir hissəsinə verilmiş "Torpaq sahəsinin plan və ölçüsü" sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ETİBARSIZDIR

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimova bacısı **RƏNA XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Professor Elşən Hacızadə Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimova bacısı **RƏNA XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Təsisçi:
Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ
Baş redaktor:
Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMI-REDAKSİYA ŞURASI:
Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Məhiş Əhmədov, Müşfiq Atakışiyev, Amil Məhərrəmov, Rüfət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Cahangir Qocayev, Abbas Əliyev

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyar Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: 566 09 60
Faks: 514 14 27
Mühasibatlıq: 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. "İQTİSADİYYAT" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnməmiş, "Azərmedia" MMC mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraaj: 2500